

Москва. Свѣдѣніята за неговия сѣмеенъ животъ сж оскѣдни и противорѣчиви, а за наслѣдниците му почти липсватъ всѣкакви данни.

Заслугитѣ на Ив. Н. Денкоглу за нашето просвѣтно дѣло сж извънредно голѣми. Още прѣживѣ той издържалъ въ Московския университетъ млади българи, които дѣйствително и оправдаха надеждитѣ му съ своята народополезна дѣятелность, именно, Никола Михайловски, бащата на знаменития бѣлг. поетъ Ст. Михайловски, Никола Катрановъ отъ Свищовъ, Сава Филаретовъ отъ Жеравна, Константинъ Геровъ отъ Одринъ, а подпомагалъ е и извѣстния поетъ прѣзъ възраждането, авторътъ на „Кървава Кошуля“ — Райко Жинциовъ отъ Велесъ (Македония) и много други още. Въ своята „Денница“ Априловъ казва за Денкоглу: „Още отдавна се е установилъ въ Москва софіянецътъ Ив. Н. Денкоглу, ревнителъ на българското просвѣщение. Като имамъ честта да бѣда неговъ приятель, още при първото извѣстие за уреждане училища въ София, азъ го увѣдомихъ и му прѣдложихъ да помогне съ нѣщо на своето отечество. Той съ радостъ посрѣщна моето прѣдложение“ и направилъ всичко, за което далъ указание самъ Априловъ, — изпратилъ книги, пособия и пр. за уредбата на училището.

Още прѣзъ 1834 г. Ив. Н. Денкоглу внесълъ на вѣчни врѣмена въ императорския руски университетъ 15000 рубли за фондъ, отъ процентатѣ на който да получаватъ висшето си образование българи, прѣимуществено отъ София. Съ срѣдствата на тоя фондъ сж получили до сега образованието си четирнадесетъ души, отъ които по-виднитѣ спомепахме по-горѣ. Освѣнъ това, Денкоглу още прѣживѣ е оставилъ въ Ришелевската гимназия 10000 рубли за фондъ, отъ процентитѣ на който да се издържатъ млади българи, тѣй сжщо отъ София. На срѣдствата на тия фондове сж слѣдвали Христо Филиповъ, сега